

Kende Jezus verlangens, verleidingen en begeerten zoals wij?

Jezus Christus was Gods Zoon, maar daalde uit de hemel neer en werd mens. Zijn goddelijke heerlijkheid en macht legde Hij toen af, zegt Paulus in Filippenzen 2:6 en 7. Dat gebeurde met Kerst. Toen Hij werd geboren in Betlehem uit een gewone vrouw: Maria. Hij groeide op in een gezin met broertjes en zusjes. De mensen in Nazaret kenden hem als dorpsgenoot en timmerman (Markus 6:1-6). Hij leefde dus net als wij: opstaan, eten, werken, weer thuis komen. Hij beleefde net als wij van alles in gezin, werk en omgeving: gezelligheid, liefde, maar ook geruzie en gedoe. Hij maakte mooie en blijde, maar ook lelijke en teleurstellende gebeurtenissen mee. Hij leefde echt in onze wereld en was *'een mens zoals wij'* (Hebreeën 2:14).

Zelfde situaties als wij, maar zondigde niet.

De Bijbel beschrijft en typeert de manier van leven van Jezus meerdere keren. Dat zegt ook iets over de tijd van zijn jeugd en zijn groei naar volwassenheid. Over die tijd – vóór zijn 30e – is ons niet veel bekend, maar wat staat in 1 Petrus 2:21-23 zal ongetwijfeld ook in die tijd realiteit geweest zijn:

"... die geen enkele zonde beging en over wiens lippen geen leugen kwam. Hij werd gehoord en hoorde zelf niet, Hij leed en dreigde niet, Hij liet het oordeel over aan Hem die rechtvaardig oordeelt".

Of wat staat in Hebreeën 4:15:

"die in alle dingen op gelijke wijze als wij is verzocht geweest, maar zonder te zondigen".

Die opstelling of houding – ook in allerlei conflicten – zal mee bewerkt hebben dat Jezus tijdens zijn jeugd *al wijzer werd en al meer in de gunst kwam bij God en mensen*, zoals staat in Lukas 2:52.

De woorden uit 1 Petrus hierboven zijn gericht aan christenen, die meemaken dat anderen hen leed aandoen, hoewel ze goed doen, ja zelfs omdat ze goede daden doen. Petrus bemoedigt zijn lezers door te zeggen: dat is wat Jezus ook meemaakte! Ook Hij werd daardoor gevormd. *Treed dus in zijn voetsporen*; anders gezegd: *laten we doen als Hij!* (2:21c).

Jezus is dus ook ons voorbeeld.

Zo'n oproep van Petrus is natuurlijk alleen realistisch, als Jezus werkelijk hetzelfde vlees en bloed had als wij – net zo mens was en net zo'n menselijk lichaam had als wij. Verleidingen tot zonde kwamen ook op Hem af – voelde Hij ook aan den lijve. Hij stond echt naast ons, in onze schoenen – als mens. Zijn goddelijke macht had Hij afgelegd of in de hemel achtergelaten. Hij moest hier leven zoals wij – even zwak – echt als mens (hoewel Hij Gods Zoon was en bleef). Hij moest bidden om kracht en wijsheid om goed te reageren op allerlei situaties en mensen. Net als wij. Om wonderen te doen moest Hij kracht van God de Vader ontvangen, net zoals Mozes en Elia en alle mensen die weleens wonderen mochten doen. Dat kon Hij alleen door Gods hulp – net als die andere mensen – door de Geest die Hem gegeven moest worden. Van zichzelf was Hij net zo zwak als wij. Daarom kan Petrus zeggen dat we Hem na kunnen volgen: in datzelfde vertrouwen op zijn Vader,

die kracht wil en zal geven om trouw en gehoorzaam te zijn aan Hem.

Net zoals wij stond Hij voor verleidingen.

Het was voor Jezus ook weleens aantrekkelijk of makkelijk om even ontrouw te worden aan zijn Vader – net zoals voor ons. Toen Hij grote honger had, was het voor Hem echt verleidelijk om brood van stenen te maken. Hij weigerde dat, toen in de woestijn (Matteüs 4:3,4). Hij weigerde te zondigen, hoewel Hij door de honger de verleiding in iedere vezel van zijn lijf voelde.

Ook als we aan Getsemané denken, voelen we aan, dat het verleidelijk was om weg te rennen om zo het komende lijden te ontlopen. Ook Hij was bang voor lijden. Dat Hij de komende martelingen liever niet wilde, was duidelijk te zien in zijn lichaamstaal en te horen in zijn gebed: *'Laat het alstUblieft voorbijgaan, Vader; maar niet mijn wil, maar Uw wil moet gebeuren en wil Ik doen'*. Niets menselijks was Hem vreemd. Het is duidelijk dat het doen van Gods wil voor Hem ook niet altijd makkelijk en fijn was. Toch wilde Hij zijn Vader trouw blijven en volgen. Dáárvóór bad Hij en kreeg Hij kracht (Lukas 22:43) al werd het daardoor niet makkelijk (44).

Ook Hij moest zichzelf verloochenen.

Het verloochenen van eigen wil of verlangens was onze Heer niet vreemd. Ook al wilde Hij met zijn geest zijn Vader trouw zijn en zijn naasten liefhebben, toch wilde zijn menselijke wil of vlees weleens anders. Hij was zijn ouders gehoorzaam, maar had misschien wel in Jeruzalem willen blijven (Lukas 2:51). Zich steeds maar weer inzetten voor de mensen die Vader naar Hem toezond, zal ook niet altijd zijn wens geweest zijn. En toch ging Hij en deed Hij. Bidden voor z'n vijanden onder de Joden of voor degenen die Hem kruisigden ... dat was ook voor Hem een keus. Een keus voor de liefde in reactie op onrecht! Dat ging bij Hem waarschijnlijk in veel situaties net zomin vanzelf als bij ons. *Ook Hij heeft gehoorzaamheid geleerd via lijden*, zegt de Bijbel in Hebréeën 5:8. En Hij leren doe je al doende. Net zoals wij al doende bepaalde vaardigheden onder de knie beginnen te krijgen, zo groeide ook Jezus al kiezend voor trouw en liefde in kracht en geloof. De levenshouding van het jezelf (of je eigen wil) kruisigen, verloochenen of je kruis op je nemen – als dat nodig is om Vaders wil te doen, was vanaf het begin tot het einde zijn levensstijl. Hij vroeg die levenshouding ook van zijn volgelingen (bv. in Matteüs 16:24; 10:37-39; Lukas 14:26ev). Hij ondervond de verleidingen of drang tot zonde aan den lijve, net als zij en wij. Maar Hij gaf niet toe aan die verleiding of drang. En zo zondigde Hij niet.

Goed onderscheiden is noodzakelijk.

Wie verleidt wordt tot een zonde, doet die zonde nog niet en is dan nog niet zondig. Het is goed daar oog voor te hebben. Wie de neiging om in een bepaalde situatie ontrouw te worden aanvoelt, ervaart de aantrekkelijkheid of begeerte tot een zonde. Dat die verleiding in je komt – daar kun je niets aan doen. Maar het zet je wel voor de keus: eraan toegeven of die neiging kruisigen? Zo was het ook bij Jezus.

'Zonde kennen' is niet hetzelfde als *'zonde doen'*. Adam en Eva wisten al vóór de zondeval dat eten van die ene boom verkeerd en dus zonde was. Toen hoorden ze de slang

verleidelijk spreken en voelden ze een verlangen in hen opkomen om die zonde te doen. Op dat moment zondigden ze nog niet en waren ze niet zondig. De vraag was nu juist: gaan we nu doen wat de slang zegt of niet? Zullen we gehoor geven aan die verleiding tot zonde of niet?

Kennis van zonden hebben, een verleidelijke zondige mogelijkheid in je hoofd krijgen, is nog geen zonde en dat maakt je niet tot een zondaar! Dat word je pas als je aan die zondige gedachte toegeeft en je toelaat dat je denken en handelen erdoor beheerst worden. Dan 'zondig' je. Als je die gedachte afwijst niet; als je die wegdoet, 'kruisigt' of 'doodt'!

Adam en Eva hadden de slang en zijn spreken kunnen afwijzen (en de slang bij God kunnen brengen – wat moeten we met dit dier dat zo spreekt?). Zo deed Abraham op de weg naar Moria. Hij moest daar Izak gaan offeren. Zal hij niet geregeld overwogen hebben om om te draaien en niet te doen wat God vroeg? Maar hij bleef God vertrouwen en daardoor trouw aan God en zondigde niet. Zo staan alle mensen geregeld voor die keus. Ook Jezus. Hij kende de zonde wel, maar deed de zonde niet.

Jakobus brengt dat onderscheid helder onder woorden:

'Iedereen komt in de verleiding door zijn eigen begeerte, die hem lokt en meesleept. Is de begeerte bevrucht, dan baart zij zonde; en is de zonde volgroeit dan brengt zij de dood voort' (Jakobus 1:14).

Dat er zondige gedachten in ons hoofd komen is niet verwonderlijk. De satan of ons vlees kan ons dat influisteren in allerlei situaties. Dat denken aan zo'n zondige mogelijkheid kan (simpel gezegd) een gevoelige snaar in ons lijf raken, waardoor er een verkeerde begeerte in ons opkomt. Ook dat is niet verwonderlijk. Dat hoort bij dit leven. Het gebeurde zelfs in het paradijs! Zoiets is werkelijkheid voordat we er iets aan kunnen doen. Het is dan ook niet terecht als mensen zich daarover schuldig voelen. Pas als we toegeven aan zondige gedachten of begeerten zondigen we. Ook als we met zondige gedachten blijven spelen (de begeerte koesteren) zondigen we. We worden opgeroepen het kwaad te weerstaan, weg te doen.

Jezus had (bij wijze van spreken) altijd in zijn innerlijk een kruis bij zich, om zondige gedachten of verlangens die opkwamen er direct aan te slaan en te doden. Geestelijk gezien kruisigde Hij zichzelf dus al gedurende zijn hele leven: bij elke verleiding of verzoeking. Dat Hij dat echt zich eigen gemaakt had, bewees Hij toen Hij letterlijk door vijanden gekruisigd werd. Hij liet zich ook toen niet verleiden tot zonde of liefdeloosheid. Integendeel – Hij bewees in de liefde te blijven, zelfs voor zijn vijanden.

Ook van ons vraagt Hij ons (geestelijk) kruis innerlijk met ons mee te dragen en zichzelf daaraan te slaan wanneer dat nodig is: *"Wie achter Mij aan wil komen, moet ... zijn kruis op zich nemen"* (Mat 16:24v).

Ook Johannes leert ons onderscheiden waar het op aan komt.

In zijn eerste brief doet hij twee uitspraken, die elkaar lijken tegen te spreken. Hij schrijft

- in 1 Johannes 1:8: *'Indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf en de waarheid is in ons niet'* [vert.51].
- in 1 Johannes 3:8: *'Wie de zonde doet is uit de duivel'* [vert.51].¹

¹ In de NBV zijn beide teksten vertaald als: *'Als we zeggen dat we de zonde niet kennen, misleiden we onszelf en is de*

Er is dus een verschil: alle mensen *'hebben zonde'* (1:8), maar niet alle mensen *'doen zonde'* (3:8). Beiden kunnen wel tegelijk in het leven aanwezig zijn, maar bij christenen hoort dat níet zo te zijn. Dan ben je zelfs geen christen, volgens Johannes.

Het meest aannemelijke is, dat Johannes hier zegt: iedereen voelt de zonde (weleens of vaak) trekken, maar christenen geven er dan niet aan toe.

Christenen laten zich immers leiden door hun heer Jezus en leren (gebruik makend van de kracht die Jezus beschikbaar stelt) hun zondige gedachten of begeerten af te wijzen ook al zijn ze aantrekkelijk. Ze kruisigen, verloochenen dan hun begeerte of de zonde. Dat noemt de Bijbel ook wel 'jezelf verloochenen' of 'je oude mens doden'.

Het denken aan een zondige gedachte of mogelijkheid is dus nog geen zonde.

Helaas zegt de Heidelbergse Catechismus bij de uitleg van het 10e gebod (gij zult niet begeren iets wat van uw naaste is): 'dat geen zondige neiging of gedachte meer in ons mag komen' (antw 113). Dit maakt dat je bij iedere verleiding – voordat je iets gedaan hebt – al een zondaar bent (hulpeloos maar schuldig). Maar de Bijbel leert heel simpel:

- dat verleidingen beproevingen zijn en bij dit leven horen!
- dat we pas zondigen als we gehoor geven aan een verleiding!
- dat wie een verleiding afwijst precies doet wat God wil en door God geprezen wordt!

Ook Jezus 'kende' of 'had' zonde maar zóndigde niet.

Jezus kende net als Adam, Eva en alle mensen allerlei (lichamelijke) verlangens. Ook bij Hem speelde de duivel daar op in met zijn influisteringen. Zo wilde hij ook Jezus verleiden tot zonde. Maar Hij weerstond ze ('bevruchtte die begeerten nooit', met de woorden van Jakobus). Door te vertrouwen op zijn God en Vader – door zijn geloof – overwon Hij alle verleidingen tot zonde!

Hij weet daarom als onze Heer/Leider precies wat wij in dit leven meemaken en wat we dus nodig hebben. Hij maakte het immers zelf mee in zijn aardse leven.

'Want de hogepriester die wij hebben (Jezus) is er een die met onze zwakheden kan meevoelen, juist omdat Hij, net als wij, in elk opzicht op de proef is gesteld, met dit verschil dat Hij niet vervallen is tot zonde' (Hebreeën 4:15)

Onze vatbaarheid voor zonden (of de aantrekkelijkheid daarvan) kent Hij. Hij weet wat we nodig hebben om daar 'nee' tegen te zeggen (om onszelf te verloochenen en niet aan verkeerde verlangens toe te geven maar ze te overwinnen).

Het is mooi te weten dat Jezus op dezelfde wijze als wij verzocht werd. Dat geeft moed, want:

'Omdat wij mensen van vlees en bloed zijn, is de Zoon een mens geworden als wij. En: juist omdat Hij zelf op de proef werd gesteld en het lijden volbracht heeft, kan Hij ieder die beproefd wordt bijstaan' (Hebreeën 2:14a,18).

Geloven dat Jezus als mens gekomen is, maakt het evangelie echt krachtig!

Hoe herkennen we of iemand werkelijk het evangelie verkondigt? Dit was een vraag in de tijd van Johannes. Er waren (ook) toen *'veel valse profeten in de wereld'*. Welnu, *'de Geest van God* in een prediker *herkent u hieraan: iedere geest die belijdt dat Jezus Christus als mens (in het vlees) gekomen is, komt van God'* (1 Johannes 4:2). Jezus was mens geworden zoals als wij (Hebr 2:14), uit het geslacht van David (Rom 1:3). Ook in Hem waren de

waarheid niet in ons' (1:8) en *'Wie zondigt komt uit de duivel voort'* (3:8).

zuiging en verleiding van allerlei zonden voelbare realiteiten. Maar Hij *'veroordeelde die zonde(macht) in zijn vlees', 'rekende er mee af'* (Romeinen 8:3). Hij overwon die verleidingen tot ontrouw aan zijn Vader steeds – zelfs in de zwaarste beproeving van Golgotha! Deze Jezus *lééft* en heeft alle macht ontvangen in hemel en op aarde. Hij die precies weet waar het in dit leven om gaat en wat wij nodig hebben om ook *in al onze omstandigheden overwinnaars te zijn* over de zondemacht of *te zegevieren* over alle verleidingen (Romeinen 8:4 en 8:37). Door Jezus, die (a) echt mens werd en (b) alle verleidingen tot zonde overwon en (c) nu met zijn Geest bij ons is en (d) één met ons wil zijn, mogen we met Paulus weten en zeggen *dat er geen beproevingen (of verleidingen) zijn, die we niet aan kunnen* (1 Korintiërs 10:13). Dit is en wordt werkelijkheid als we geloven; als we vertrouwen dat Jezus ons kan en wil helpen. Hij, die trouw bleef in de zwaarste beproevingen en de grootste verleidingen overwon – Hij is bij of in ons; Hij gaat met ons mee en helpt ieder die Hem vertrouwt, zich overgeeft aan zijn leiding. Dit is geloven in Jezus; in Jezus, die mens geworden is en nu alle macht heeft in hemel en op aarde. Geloof in Hem brengt een kracht en radicaliteit in je leven die hemels is. We gaan echt op Jezus lijken.

Laten we afsluiten met wat Paulus zegt in Romeinen 8:1,3,4 en 12,13. Dat kunnen we nu ook beter begrijpen:

'Dus wie in Christus Jezus zijn, worden niet meer veroordeeld (die hun leven niet langer laten beheersen door hun eigen wil, maar door de Geest).² De wet (drang; TdR) van de Geest die in Christus Jezus leven brengt, heeft u bevrijd van de wet (drang; TdR) van de zonde en de dood. Waartoe de wet niet in staat was, machteloos als hij was door de menselijke natuur, dat heeft God tot stand gebracht. Vanwege de zonde heeft Hij zijn eigen Zoon als mens in dit zondige bestaan³ gestuurd; zo heeft Hij in dit bestaan met de zonde afgerekend,⁴ opdat in ons wordt volbracht wat de wet van ons eist. Ons leven wordt immers niet langer beheerst door onze eigen natuur, maar door de Geest. Wie zich door zijn eigen natuur laat leiden is gericht op wat hij zelf wil, maar wie zich laat leiden door de Geest is gericht op wat de Geest (en dus op wat God) wil'.

'Broeders en zusters, we hoeven ons niet langer te laten leiden door onze eigen wil. Als u dat wel doet, zult u zeker sterven. Als u echter uw zondige wil doodt door de Geest, zult u leven. Allen die door de Geest van God worden geleid (of die zich door de Geest van God laten leiden) zijn kinderen van God'.

2 De woorden tussen haakjes staan er in de meeste Griekse handschriften bij en worden herhaald in vs 4.

3 De vertaling 1951 zegt dat God zijn Zoon zond *'in een vlees, aan dat der zonde gelijk'*.

4 De vertaling 1951 zegt dat God zijn Zoon zond *'om de zonden te veroordelen in het vlees'*.